

Andmetest praktiliselt

Eesti VIII Omavalitsuspäev

Margus Noormaa
Peadirektor
Riigi Infosüsteemi Amet

Kus me oleme?

- KOVide teenuste tase on ebaühtlane.
- KOV-d kasutavad palju erasektori teenuseid, nt kalmistute andmete haldus, toetuste mentelus jms.
- KOVidel ei ole endal andmeid vaid kõik/enamus on kesksetes registrites?
- Rohkem võiks kasutada keskseid riigiülesest pakutavaid lahendusi.
- KOV-des tehakse sageli õhinapõhiselt üksikute spetsialistide initsieeritud algatusi.
- Tuleks mõelda jätkusuutlike lahenduste peale ning koolitada laiemat ringi inimesi. Baasteadmised saab tasuta omandada näiteks Digiriigi Akadeemias (<https://digiriigiakadeemia.ee/>).

Andmed

- KOVide partnerid erasektorist võiks olla huvitatud keskseid lahendusi kasutusele võtma a'la avaandmete automaatne avaldamine, keskne andmekirjelduste haldamine RIHAKE, andmejälgija rakendamine jms.
- Kriitiline on tagada jätkusuutlikkus, et andmed ei kaoks teenuse pakkuja vahetumisega.
- Andmehaldus on andmepõhise otsustamise juures võtmetähtsusega.
- KOV koguvad andmeid (nt busside väljumise graafikud, mänguväljakute jms asukohad, eelarved jpm).
- Avaandmetena kodulehel kättesaadavaks tehtud nutikad lahendused tekivad kui andmeid oleks võimalik keskselt leida, kokku panna ja ristkasutada.
- Kes on/võiks olla osapooled, kes KOVi andmeid vajavad ning kogutud andmeid tahaks taaskasutada?

Riik ja KOV – võimalused koos tegemiseks?

- Milliseid andmeid on vaja KOV teenuste pakkumisel, millised on riigil juba olemas, kuidas neid kätte saab (RIHA ja avaandmete teabevärv-> tulevikus andmete teabevärv, X-tee teenuste kataloog jms)
- Milliseid andmeid on vaja ise koguda (elukaare juhtimine ehk andmete kogumine-> andmete kirjeldamine-> andmete taaskasutamine-> andmete hävitamine)?
- Lõppkasutajate rahulolu mõõtmine ja teenuste pidev muutmine paremaks/kasutajakesksemaks
- Andmed loovad väärtust ainult siis kui teatakse, mis andmed on olemas ning kuidas nad võiksid organisatsioonile kasu tuua.
- Privaatsuse säilitamine: läbipaistvus on oluline, et kodanikud riiki usaldaksid. Andmekaitse väga oluline. Kasutada privaatsustsäilitavaid tehnoloogiaid nagu RIA poolt pakutavad nõusolekuteenus, andmejälgija.

Kokkuvõtteks

- Andmed ei ole ainult IT, vaid andmeid kogume ja säilitame ning kasutame igapäevaselt teenuste pakkumiseks, arendamiseks ja otsuste tegemiseks.
- Andmed on vara. Igal varal on omanik, omanik peab olema ka andmetel. Omanik peab selles aru saama.
- Krati lahendused aitavad efektiivsemalt ja kiiremini pakkuda teenuseid. Selleks on vaja andmeid. Lihtsam on juurutada kratilahendusi kui olemasolevatest andmetest on ülevaade ja andmed on mõistetavad ja taaskasutatavad.
- Riik kui platvorm KOV teenuste jaoks?

KOVid numbrites

- Xtee – 74 KOVi
- Riigivõrk – 62 KOVi
- TARA – 15 KOVi
- Avaandmete portaal – 10 KOVi vähemalt üks andmestik
- Riigiportaal – 0 KOV teenust
- RIHA – 455 KOV infosüsteemi (dokhaldus, lemmikloom, kalmistu, jäätmevaldaja jms)
- ...

Tänan!